

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Харківський національний автомобільно-
дорожній університет**

у співпраці з

Lodz University of Technology
(м. Лодзь, Польща)

ДВНЗ «Національний лісотехнічний університет України»
Навчально-науковий інститут екологічної економіки і менеджменту
(м. Львів, Україна)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський банківський інститут»
(м. Харків, Україна)

Державний біотехнологічний університет
(м. Харків, Україна)

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ
ТА ЕКОНОМІКО-ФІНАНСОВИЙ
ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ
СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції,
Україна, м. Харків, 02 листопада 2022 р.**

Збірник наукових праць

ХНАДУ, 2022

УДК 657:336.2:338.2

*Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ, посвідчення № 927 від 23.11.2021 р.
Друкуються за рішенням Вченої ради факультету управління та бізнесу
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,
протокол № 3 від 17.10.2022 р.*

Організаційний комітет:

- Богомолів В.О.** д-р техн. наук, професор, ректор, ХНАДУ (голова оргкомітету)
Дмитрів І.А. д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Шевченко І.Ю.** д-р екон. наук, професор, декан факультету управління та бізнесу, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Ковальова Т.В.** канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Качмарек Л.
(Kaczmarek Ł.)** dr hab. inż., prof., Vice Dean for Full Time Degree Programmes, Faculty of Mechanical Engineering, Lodz University of Technology; Head of the Research Groups Space Engineering and Functional Materials; Vice President of the Association of Polish Inventors and Rationalizers; Co-founder of a spin-off company Advanced Graphene Products Sp. z o. o. (м. Лодзь, Польща)
- Маренич Т.Г.** д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет (м. Харків)
- Беляєва Л.А.** канд. екон. наук, доцент, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування, ННІ «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
- Воляник Г.М.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ННІ екологічної економіки і менеджменту ДВНЗ «Національний лісотехнічний університет України» (м. Львів)
- Маліков В.В.** д-р наук з держ. упр., професор кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ
- Болдовська К.П.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ (відповідальний секретар)

Обліково-аналітичний та економіко-фінансовий інструментарій управління сучасним підприємством: міжнародний досвід : збірник наукових праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 02 лист. 2022 року). Харків : ХНАДУ, 2022. 232 с.

Матеріали конференції будуть корисні для науково-педагогічних працівників, науковців, представників сфери державного управління, практичних працівників, а також аспірантів і здобувачів вищої освіти у галузі обліку і оподаткування, фінансів, економіки, підприємництва, менеджменту.

Матеріали опубліковані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надано в рукописах, та залишає за собою право не поділяти погляди авторів на ті чи інші питання, що розглянуті в рамках науково-практичної конференції.

© колектив авторів
© ХНАДУ, 2022

ЗМІСТ

1. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ І РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Беляєва Л.А., Брєславєць А.М. Особливості обліку розрахунків з контрагентами в період воєнного стану	7
Волошко Т.В., Хорошилова І.О. Особливості організації обліку готової продукції	10
Воляник Г.М. Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства інформацією про запаси у відповідності до міжнародних та національних стандартів обліку	14
Дорошенко М.А., Уламбаяр Ц., Болорхуу Т. Визначення дебіторської заборгованості у національних і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку	19
Колєсніченко А.С. Порівняльна характеристика форми фінансової звітності «баланс» для малих та середніх суб'єктів господарювання	22
Кравченко О.В., Кобець Т.О. Проблеми обліку заробітної плати на підприємствах	25
Московчук А.Т., Дорош В.Ю. Використання методу логарифмування в аналітичному дослідженні доходів	27
Пеняк Ю.С., Марков Р.В. Особливості управління запасами в умовах воєнного стану в Україні	30
Приймак С.В. Роль інформації в організації аналітичних досліджень бізнесу	33
Юсковець І.М. Ефективність використання оборотних активів на прикладі ТОВ «Нова пошта»	37

2. ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА І ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Вербицька В.І., Якушкіна В.Р., Олефіров Д.Г. Актуальність та необхідність вдосконалення прогностичної аудиторської діяльності	41
Джалова-Фісун О.С. Особливості облікової політики бюджетної установи	46
Кравченко О.В., Бага А.В., Дмитренко А.В. Теоретичні засади оподаткування сільськогосподарських підприємств	49

Маліков В.В. Місце та роль податків на доходи громадян у податковій системі держави	‘53
Маліков В.В. Формування та сучасний стан податкової системи України	58
Монастирук М.В. Вплив запровадження воєнного стану на оподаткування суб’єктів малого бізнесу	65
Овчарова Н.В., Сенченко А.С. Формування облікової політики щодо забезпечень для цілей оподаткування	69

3. СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ОДИНИЦЯМИ

Білошанка В.С. Система продажів банківських продуктів як функціональний напрямок управління банком	73
Бочарова Н.А., Бук О.В. Оцінка функціонування СОБ	77
Вербицька В.І., Надвіренко А.Д. Управління оборотним капіталом підприємства	81
Zhmai A., Shkurateniuk N. Comparative description of risk-management standards COSO and FERMA	86
Забедюк М.С. Фінансовий потенціал підприємства: сутність, функції та фактори впливу	89
Леонтьєва Л.В., Леонтьєв Р.В. Управління і контроль за фінансами під час воєнного стану	91
Мошківський В.В. Інструменти фінансового управління	95
Нужна О.А. Економіко-математичне моделювання в управлінні фінансовими результатами сільськогосподарських підприємств	98
Шаповал І.А. Політика інвестиційної діяльності у державному секторі економіки	101

4. МЕНЕДЖМЕНТ ЗМІН НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ АСПЕКТИ

Близнюк А.О., Власов Б.О., Окомельченко В.А., Загоруйко В.С. Поняття та принципи побудови організаційних структур управління	105
Герасимчук В.Г., Андрос С.В. Пріоритети відновлення та розвитку реального сектору економіки України	110

<i>Долгих Я.В.</i> Особливості формування вхідних та вихідних показників об'єктів господарювання, ефективність яких оцінюється методом DEA	114
<i>Zhmtai A., Cherneva A.</i> Features of doing business as a wakaresaseya	116
<i>Нестеренко В.Ю., Мороз А.Р., Тарянік Ю.С.</i> Конкурен-тоспроможність підприємства: дослідження сутності поняття	121
<i>Федотова І.В., Мезенцева Є.В.</i> Використання бенчмаркінгу для підвищення конкурентоспроможності підприємства	125
<i>Федотова І.В., Скалозубов О.О.</i> Основні аспекти формування взаємовідносин АТП з персоналом	129
<i>Хорошилова І.О., Качмарек Л., Мошківський В.В.</i> Найбільш поширені моделі менеджменту змін	133

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

<i>Дєвочко О.А.</i> Правові засади розвитку підприємства: проблеми і перспективи реформування	138
<i>Джалова-Фісун О.С.</i> Нормативне регулювання бюджетного обліку в Україні	142
<i>Ковальова Т.В., Бойченко А.Є.</i> Про нормативну-правову базу при обліку розрахунків з постачальниками	144
<i>Костяниця Д.О.</i> Нормативно-правова база як підґрунтя забезпечення розвитку підприємництва	149
<i>Леонтьєва Л.В.</i> Фінансовий контроль вищих органів державної влади під час воєнного стану	153
<i>Перунова О.М.</i> Нормативно-правове забезпечення розвитку юридичної особи	159
<i>Половко А.В.</i> Організаційно-регулятивні аспекти бухгалтерського обліку в Україні проблеми і перспективи	167
<i>Токаренко К.В.</i> Теоретичні аспекти сутності сільськогосподарських підприємств та їх видів	171

6. ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Бєлов Л.О.</i> Історія розвитку обчислювальної техніки та інформаційних систем і технологій у контексті модернізації бухгалтерської справи	176
<i>Мошківський В.В., Вербицька В.І.</i> Роль бухгалтера в умовах цифрової економіки	179
<i>Новикова Д.А.</i> Оптимізація аудиту та бухгалтерського обліку в Україні за допомогою технології блокчейн	184
<i>Глуцкевич Н.В.</i> Варіанти цифровізації обліку в Україні	186

7. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

<i>Бабіч В.Є.</i> Завдання бухгалтерського обліку в сучасних умовах	189
<i>Бондар М.В.</i> Сутність та види поліпшення та ремонту основних засобів	192
<i>Вербицька В.І., Кисіль В.В., Рочева Г.В.</i> Удосконалення правлінського обліку в частині розподілу накладних витрат підприємства	196
<i>Дорошенко М.А., Болдовська К.П.</i> Дебіторська заборгованість: теоретичні аспекти визначення	201
<i>Дрюк Т.М.</i> Основи обліку, аналізу і аудиту екологічних витрат підприємств	206
<i>Івакін В.О., Хорошилова І.О.</i> Нововведення в обліку дебіторської заборгованості	208
<i>Ковальова Т.В., Шрамкова Н.А.</i> Дослідження визначення «запаси» для цілей бухгалтерського обліку	212
<i>Макогон В.Д.</i> Трансформаційні процеси у системі державних фінансів в умовах воєнного стану	218
<i>Нестеренко І.В.</i> Екологічне оподаткування як основа сталого розвитку	220
<i>Ситнікова К.О., Хорошилова І.О.</i> Аспекти обліку виробничих запасів та шляхи його покращення	224
<i>Христенко А.О., Проскура А.С., Лівенцова Я.О.</i> Науково-методичні засади організації соціально орієнтованого бухгалтерського обліку	228

ОПТИМІЗАЦІЯ АУДИТУ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙН

Новикова Д.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Мірошниченко О.В., канд. екон. наук

Сумський державний університет

За допомогою технології блокчейн відбулися суттєві зміни в усіх галузях, зокрема в бухгалтерському обліку та аудиті. Саме ця технологія гарантує високу якість інформації та прозорість, а також повну автоматизацію процесів.

Блокчейн як окремий продукт почав використовуватися в сфері криптовалют із 2014 року. Але в ході тестування виявилось, що ця технологія універсальна і підходить для роботи з різною інформацією, особливо фінансовою. Загалом, термін «блокчейн» характеризує децентралізовану базу даних, яка дозволяє перевіряти та передавати інформацію в режимі реального часу, – відомості можуть додаватись до системи, але жодним чином не видаляться [1].

«Велика четвірка» – це найбільші в світі аудиторські та консалтингові компанії, які одними із перших почали пропонувати нові продукти на основі технології блокчейн, що свідчить про активний розвиток даної технології. У список «великої четвірки» увійшли відомі компанії: PwC, Deloitte, EY, KPMG.

Такі компанії, як PwC та EY, представили набір інструментів, завдяки яким планується покращити якість аудиту корпоративних транзакцій. Слід зазначити, що вони інвестували в технологію блокчейн як основу свого інструментарію. Але представлений продукт має закритий доступ лише для компаній, що працюють з приватними системами [2, 3].

Важливо відзначити, що при використанні технології блокчейн автоматично скорочується час на виконання різ-

них операцій. За широкого провадження в бухгалтерському обліку програмного забезпечення відбудеться повна автоматизація аудиту. Як наслідок, аудиторські фірми можуть гарантувати повну безпеку інформації для клієнтів [4].

Усі плюси і мінуси використання програми блокчейн в аудиті наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Переваги та недоліки використання технології блокчейн у бухгалтерському обліку та аудиті в Україні

Переваги	Недоліки
Зменшення ризиків втрати та витоку інформації	Зниження ролі аудитора, зменшення робочих місць
Відсутність необхідності перевірки паперової документації	Високий рівень ризику похибки під час перенесення документації в електронні носії зберігання та обробки інформації
Підвищення стійкості до хакерських атак за децентралізованого зберігання даних	Висока вартість програми та значні витрати на забезпечення працівників відповідним обладнанням
Оновлення матеріалів в реальному часі на всіх можливих носіях	Відсутність законодавчої бази та стандартів регулювання операцій з використанням технології блокчейн
Зменшення витрат і часу для замовника аудиторських послуг	
Ефективність у перевірці відповідності фактів до їх документарного відображення	
Надання якісної та правдивої інформації користувачам, швидке виявлення шахрайських операцій	

Таким чином, підсумовуючи це дослідження, можна зробити висновок, що впровадження блокчейну, як і будь-якого іншого програмного продукту, викличе багато пи-

тань на початкових етапах. Але ця програма, незважаючи на свої недоліки, має суттєву перевагу – скорочення витрат часу. За допомогою інтелектуальних контрактів можна автоматизувати багато функцій аудиту, що, у свою чергу, зекономить час, необхідний спеціалісту для перегляду записів і формулювання висновку.

Перелік посилань:

1. Лапко О.О., Солосіч О.С. Технологія блокчейн: поняття, сфери застосування та вплив на підприємницький сектор. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 77–82.

2. Офіційний сайт компанії «PricewaterhouseCoopers (PwC)» URL: https://www.ey.com/en_us (дата звернення: 29.10.2022).

3. Офіційний сайт компанії «Ernst & Young (EY)» URL: https://www.ey.com/en_us (дата звернення: 29.10.2022).

4. Коркішко А. О., Орлова М. М. «Способи підвищення ефективності безпеки фінансових операцій за допомогою технологій Blockchain 2021. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45910/1/Korkishko_magistr.pdf (дата звернення: 29.10.2022).

ВАРІАНТИ ЦИФРОВІЗАЦІ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

*Глучкевич Н.В., канд. екон. наук, доцент
Луцький національний технічний університет*

На сьогодні в Україні неможливе ведення бухгалтерського і податкового обліку та звітності без застосування спеціалізованих автоматизованих програм. Все більше підприємств переходять на використання ІТ технологій в обліку і оподаткуванні, що дозволяє поєднувати дані обліку (за його видами), звітності та загальні дані підприємства.

Основою обліку є первинні і зведені документи – документообіг. Важливим є Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», дія якого поширюється «на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброб-